

SZARVAS ÉS VIDÉKE

== Társadalmi és szépirodalmi hetilap. ==

<p>Szerkesztőség: Beliczey-utca 11. szám. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Bermentetlen levelek el nem fogadtatnak.</p>	<p>MEGJENNIK MINDEN VASÁRNAP. Előfizetési árak: Egész évre . . . 3 kor. Félévre . . . 2 kor. Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.</p>	<p>Kiadóhivatal: Beliczey-utca 11. szám alatt hová a fizetési pénzek intézendők. Hirdetéseket jutányos áron elfogad. Kiadó a lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF</p>
---	--	--

Ékéhez magyar!

Irta: Dr. Nagy Emil országgyűlési képviselő.

Ósrégi magyar szokás szerint hajdan véres kardot hordtak körül a hazában, ha nemzetünket nagy veszély fenyegette, s a faji erők hirtelen tömörülésére volt szükség. Mikor ez a rémes árny végigvonult falun és városban, sietve gyülekezett fegyverbe a nemzeti hadsereg, hogy a szent hazát a poklok minden ördögével szemben is megvédelmezze s jaj volt annak a korszaknak, a melyiket még a véres kard látása se emelt ki a megszokot közönyből. A sajtómentő nagy karasztrófát megelőző idők is ilyenek jegyzi fel a történelem. Azóta a világ kereké nagyot fordult s ma már egynéhány háborútól etekintve nem fegyverrel, hanem a kultúra nagy eszközeivel vívják meg a nemzetek a létért való küzdelmet. Ha a közegészségügyi szabályok helyesek s a nép jelleméhez alkalmazkodva okosan hajtatnak végre, ha a jogi törvények a becsületes törekvést kellő védelemben részesítik, s megfelelően utasítják vissza a fondorlatos meggazdagodási vágyat, ha az állami terhek viselése arányosan van elosztva, ha a közoktatás nemcsak magoltat, hanem a realis életre nevel, ha a népképviselők képzettséggel mennek a törvényt hozó testületbe s nem a saját zsebbüket hanem a közjót tekintik, ha a bírák igazságosak, ha minden közhivatalnok szigorúan kötelesség-

nek él s a nép jólétét fáradságos munkával előmozdítani törekszik, ha az ügyvéd és orvos lelkiismeretesen teljesíti kötelességét s nem kapzsi, ha a kereskedelem becsületes s az ipar jó munkát szolgáltat, ha a pap, tanító, jegyző is erkölcsös s a fényüzeztől visszatartva komoly cselekvésre vezeti a falu népét, ha a birtokos nemcsak szórakozásban találja örömét, hanem a népnek morális és gazdasági vezetője, ha az anyák nem mulatni vágyók hanem gyermekeik táplálásának s nevelésének szentelik erejüket, akkor ez az ország ép úgy fog virulni és gazdagodni, mintha hősei véres csaták borostyánát tűznék nemzetünk győzelmes homlokára. A Rajna partján Coblenz közelében van a híres Niederwald Denkmal, szemben a Mosel szöke vizével s nagyarányú impozáns méreteivel Franciaország földjére tekint át. A német hadi dicsőséget hirdeti de ma 33 év után, nem tenne már reánk különös benyomást, ha a véres csaták győzelmes idejét fölvaltott kultureszközök impozáns ereje nem hirdetné, hogy a germán szellem a kultúra végtelen háborújában is legyűrte lefelé menő nagy ellenfelét. E nélkül a háttér nélkül az az órtási nagy szobor, — hogy hazai hasonlattal éljek — olyan lenne csak, mintha valaki ősei hosszú sorában gyönyörködik, de az ősi földet idegen kézre jutni engedi.

Ennek a vértelen modern hadviselésnek is megvaunak a megdöbbentő katasztrófát éreztető

mumentumai. De ezt nem a körül hordott véres kard hirdeti, mert hisz itt nem a kard ját-sza már a főszerepet, hanem ennek a kultur-eszközökkel vívott nagy mérkőzésnek katasztrófát hirdető véres kardja: a statisztika. Ennek kell ma felrázni a szunnyadó lelkeket.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal az idén riasztotta fel ilyen vészes jellel magyar fajunk és nemzeti államunk minden igaz barátját. Nem kisebb dolgot tett közzé, mint azt, hogy Magyarországon, Horvátország leszámításával, az önálló gazdaságot üző egyének száma 1890-től 1900-ig, vagyis 10 év alatt 76.650-el apadt. Ugyanis 1890-ben volt Magyarországon önálló birtokos, bérlő kisbirtokos, birtokos-napszamos, részes, földműves, majoros és kertész összesen 1.613.742. Ez a szám tíz év alatt 1.537.092-re apadt, tehát az önálló gazdák száma 76.650-el csökkent. Östermeleésből élő országban megdöbbentő jelenség ez. Hisz hazánkban a birtokelosztás úgy sem kedvező. A nagy latifundiumok túlságosan nagy területet foglalnak el az ország termő talajából s viszont aránylag kevés föld van a kis- és középbirtokosok kezén.

Ebből következőleg igen sok azoknak a száma, a kik kizárólag a napszámra vannak utalva, mint megélhetési forrásra, a mi fajfenn-tartási szempontból nem valami előnyös, mert hisz a hazai extenzív mezőgazdasági üzemmód mellett az év nagy részében alig kínálkozik

TARCZA

Élet.

Hogy el tud a ragyogó ég
Egyszerre borulni!
Honnan ma jó élet, erő:
Holnap erőt, éltet verő,
Tűz-, jéguek kell hullni.

Hogy el tud a boldogságunk
Egyszerre oh, mitni!
Ma megy hangos vigalomba,
Holnap néma sírhalomra
Kell s'rrva borulni...

LAMPHÉRTH GÉZA.

Pesti rigmusok.

A modoruk nagyon finom,
Ruhájukon nincs semmi gáncs,
Mi rajtuk van, egyáltalán
Lábtól tarkóig elegáns.
Szalónkabát és lakktopán
És prémesbunda... Az csupán
A furcsa, hogy nem tudni tényleg,
E gavallérok miből élnek.

A nagy titoknak zárja, im',
Fölpatant végre a minap,
A jó urakról kiderült,
Hogy szerszámuk; a kártya-lap.

Ruhát és kosztot, finomat,
Nekik a színes kártya ad,
A kártya, melyet nappal, éjjel
Forgatnak bünös szenvedélyvel.

Oh, mennyi ilyen kártya-hős
Jár-kél közöttünk untalan,
Fürkésző szemmel kémlelik,
Hogy egy, „balek“ hol, merre van?
És a tapasztalat szerint
Mindig találnak oly legényt,
Ki raja szökken a horogra,
És hipp, hopp, hurrá! meg van fogva!

Az áldozat, kifosztva már,
Lármát csapp, ordít, kiabál,
A helyett, hogy szánva a bűnét,
Mégfogná a saját fülét.
A skandalumról ám alig
Beszólnék egy néhány napig.
A láрма lassacskan elül,
S a játszmát kezdik ők elül.

Az újságlapnál, ime, lám,
Veszélyesebb a kártya-lap,
Méreg van benne, gyilkoló,
S jaj annak, ki beléje kap.
És hogyha már kobozni kell,
Ügyész ur, ezt kobozza el!
S áldás kísérné jól tudom,
Nem átok, erre szent uton!

F E N Ő.

A Sasfők-ről.

(Folytatás és vége.)

De nemcsak a reichstadti herceget rajzolta mes-teri kézzel a francia költő. A többi alakon is látjuk a történelmi studium alapján jellemző drámaíró művészetét. Metternichen, Ferenc császáron, Mária Lujzán Genzen és azon a sok mellékszereplőn, a kiből a reichstadti herceg környezete kialakul.

Ebből a finom, remek szövegtől csak egy alak válik ki a hagyományos romantika, szinte azt mondhatnám: az öreg Dumas féle kalandor romantika láng vörös színeivel: Flambeau, a granátos. De még ez a tüzes, pompás, vakmerő veteránkatona is Rostand művészi fegyelme alatt áll és legmeszebb menő bravuraiban sem megy túl a valószínűség határán. Flambeau alakján mérhető meg legjobban, hogy a régi és az új francia romantika módszere közt mi a különbség?

Pár szóval hadd mutassak még a Sasfők legpo-étikusabb oldalára. Ezen a megható drámán csodálatos bajjal vonul át a szerelem. Sok asszony rajong a bá-natos, halvány reichstadti hercegért, de négyen igazán szeretik, az osztrák főhercegnő, szelid tartózkodással. Eisler Fanni, a ballerina, pajkosan és könnyelműen Garamente grófnő „forró és elfojtott szenvedélyvel Teréz, a felolvasónő, Ofélia szerű csöndes, mély oda-adással. Ez a négy különböző szerelem gyönyörű szí-neket játszik és a darab végén, ahol mind a négy be-vallja szerelmét a haldokló Bonapartefiúnak: valósá-gos virágosó gyanánt kell a hervadásnak erre az édes-bus tragédiájára.

munka s így a napszámos családnak ha nincs egyuttal saját gazdasága, örökösen a nyomor Damokles kardja lóg a fejük felett. Az ilyen gazdasági elemek legalkalmasabb a szocialista romboló eszmék befogadására s a C. G. Lincnek leghivebb alattvalói is. Azért minálunk a mezőgazdasági politikának természetes és elsőrendű feladata mennél több egészséges kisüzem teremtése. Ez a helyes irányelv gyönyörűen dolgoztatott ki abban a telepítési törvényjavaslásban, a melyet még Darányi Ignác, azelőtti nagyrédmű földmívelésügyi miniszter terjesztett a törvényhozás elé, a mely azonban az ő távoztával úgy látszik nem kerül realizálásra.

Ebben benne foglaltatott a gazdasági értelemben is tulnagyi latifundiumok elválasztható részeinek okszerű átalakítása kis és középbirtokokká, a latifundium tulajdonosa cserében vagy az intenzív gazdálkodáshoz ma már mulhatlanul megkívántató elegendő forgó tőkét, vagy ha ilyenre nincs szüksége, csakis nagyban üzhető erdőbirtokot kapna s különösen nagy súlyt helyezt a miniszteri javaslat a munkásbirtokok alakítására. Mindezeknek az irányelveknek magam is rajongója vagyok, miut a hogy az északnémet mezőgazdasági politika főelve is az, hogy a délnémetországi kedvező birtokelosztási viszonyok a tulnyomóan latifundiumos Északnémetországban is meghonosítassanak egy belföldön lefolyó okszerű nem ki hanem átvándorlás segítségével. De éppen ennél fogva hatott reám, mondhatnám dermesztően a statisztikai hivatal ama fenti közlése, hogy tíz év alatt az önálló mezőgazdasági üzemek száma oly óriási mérvben apadt. Mert hisz hogyha a régi üzemek sem tudják magukat fenntartani, hogy akarjunk mi akkor újakat alakítani? Hisz ez a Danadiák hordója lenne. Egyik oldalról szüntelen alakítanánk új kis üzemeket, a másik oldalon meg buknanak a régiek. Ha ilyenek a viszonyok és ilyen a gazdasági állapot, hol van akkor arra garancia, hogy a mesterségesen megalakított mezőgazdasági új üzemek prosperálni tudnak? Hisz jól mondja Goetha, hogy minden kezdet nehéz de leguehezebb a gazdaság kezdete.

Vannak a kik ezt a mezőgazdasági kétségbeesztő kelevényt merkantil kenocscsel szeretnek eltűtetni s azzal vigasztalnak, hogy lám egész Európában mutatkozik ez a jeleség, hogy a mezőgazdaság lélekszámban tert veszt az ipartűző, utetöleg városi foglalkozások javára.

De nagyon feületesen nézi az a viszonyokat, a ki azt hiszi, hogy az önálló mezőgazdasági üzemek nálunk tapasztalt szambeli gyors apadásának az ipari absorptióhoz barmi köze is volna, s a tent ismertettel nyugateurópai állapottal bennünket vigasztalni lehetne.

Mert statisztika sem kell annak a megmondásához, hogy a mi kezdetleges iparunkat még csak hasonlítani se lehet a nyugateurópai hatalmas gyáripárhoz s így nálunk roppant naiv dolog az utolsó evtized absorptiójáról beszélni. De ezenkívül külföldön a magasabb és állandóbb ipari munkabér mindenütt úgy érezteti hatását, hogy a földdel nem bíró napszámos elemeket vonja be előszőr a városba s így ez az ipari absorptio mindenütt a mezőgazdasági napszámosok megrikulásában jelenik meg, a melynek pótlásául iparban szegény s mezőgazdaságilag tulzsutott vidékről kenytelenek a nagybirtokosok munkasokat szállítani. Ahhoz, hogy az ipar az önálló gazdakat kimozditsa helyükből, valami horribilis eddig még sohasem tapasztalt iparforradulásnak kellene elkövetkeznie, slyet én sehol sem ismerek még, azt azonban igen is tudom, hogy az ipari munka speciál a mezőgazdasági napszámosok számát apasztja. Elegendő lesz talán, ha e tekintetben Németországra hi-

vatkozunk, miután ez az ország dicsekedhetik ma a legerősebb ipari fellendüléssel. Itt 1882-ben 100 lakosra esett 43.38 százalék östermelő s 1895-ben már csak 36.19 százalék. Tehát az ipar részéről a mezőgazdaságra gyakorolt absorptio kétségkívül nagyon erősen működött s ez adja nálunk is a könnyen vigasztalódók szájába az ipari felszívás magyarázatot. De ha beletekintünk a részletekbe, úgy azt látjuk, hogy az összes östermelők közül 1882-ben 27.78% volt önálló östermelő 0.81% volt magasabb gazdasági alkalmazott s 71.41 százalékkal volt alsóbbrendű gazdasági alkalmazott és napszámos. Ezzel szemben 1895-ben az összes östermelők közül már 31.07 százalékkal volt önálló östermelő 1.16 százalékkal volt magasabb alkalmazott s 67.77 százalékkal volt alsóbbrendű alkalmazott és napszámos. Tehát az ipar által gyakorolt erős absorptio dacára a kisüzemek száma szaporodott s csak cselédek és napszámosok száma fogyott, a mi fentebbi tetteit teljesen igazolja.

De hát hogy van az nálunk? Mint fentebb láttuk, östermelő volt nálunk 1.613.742 s ezek száma tíz év alatt 1.537.092-re apadt. De viszont mezőgazdasági napszámos volt 1890-ben 1.214.725 s ezek száma 1900-ig 1.537.092-re emelkedett. Tehát emelkedett számban az az elem, a melyekre egészséges viszonyok között az ipar legelőször gyakorolja absorptió hatását s viszont az önálló östermelők, a kikre a hatalmas német ipar sem volt képes absorbeáló hatást gyakorolni, számban rettenetesen megfogyott.

Ebből az egybevetésből kétségtelen, hogy nálunk az önálló östermelők számának horribilis apadása semmitéle okviszonyban sem áll az iparral, mert hisz épen ama mezőgazdasági elemek gyarapodtak számban, a melyekre az ipari absorptiónak kihatással kellene lennie.

Még a vak előtt is világosnak kell annak lenni, hogy itt semmiféle merkantil vigasztalás sem használ. Itt a legridegebb a legborzasztóbb agrar pauperismussal állunk szemben, a mikor súlyos közterhek, nehéz kamatok a rossz gazdasági helyzet sulya alatt összeroskad az önálló termelő, megperdül a dob az udvarán s lesüllyed a mezőgazdasági proletariátusba, vagy azt be sem várva kivándorol.

Eunek a szemünk előtt lefolyó rettenetes pusztulási folyamattal a leplezetlen feltárásával nagy szolgálatot tett a statisztikai hivatal mindazoknak, a kik a nemzeti politika realis fejlődése iránt érzékkel bírnak. Ha már ez a remes feltedezés se indítja magot termő munkára a kiralyt és nemzetet, akkor igazán kétségbe kell esnünk hazánk jövődjéről. Sajnos nem kell ahhoz sok pessimismus, hogy ez a remény elhalványodjék lelkünkben, ha a közel jövő közjogi nagy tusaínak, s ekeseredett küzdelmeinek előreveltet arnya elvonul lelki szemünk előtt. A kifutások kevés vigaszt nyújtanak az aggodó honfiai lelkének. De azért talán megihletti a magyarok istene a törvényhozás mindket tényezőjét és még mielőtt a szakítás visszavonhatlan lenne, megtalálják azt az alapot, amelyen a béke munka ideje elkövetkezik.

HIREK.

— Képviseletestületi közgyűlés. Szarvas község képviselőtestülete 1906. február hó 19-én d. e. 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal:

1. Az 1906. évi január hó 18-án tartott közgyűlés hitelesített jkönyvének felolvasása.
2. Hitelesítő kiküldetése.

3. Valkovszky Mihály községi bíró eskületétele.

4. Előljárói jelentés az 1906. évi január havi pénztár vizsgálat eredményéről.

5. Pesti Lajos záróra meghosszabbítás ránti kérvénye.

6. A m. kir. közigazgatási bíróság végzése a község szervezési szabályrendeletére vonatkozólag.

7. Dr. Lengyel Sándor indítványa a piactér kikövezésére vonatkozólag.

8. Árverési feltételek a szabad kikötői jog bérbeadásához.

9. A törvényhatósági bizottság határozata, a szervezett két tanyai tanítói állásokról.

10. A törvényhatósági bizottság határozata a csabai és orosházi utak mentén létesítendő iskolák telkének megvétele tárgyában.

11. Eliadesz János és társainak kérvénye a kondorosi holdakon levő iskolánál műkut létesítése tárgyában.

12. Pótcikk a kir. postahivatal részére hűrelt házber szerződéséhez.

13. A m. kir. postahivatal kérelme az általa használt helyiségeknek acetylen világításra berendezése tárgyában.

14. Előterjesztés a főszolgabírói hivatal által használt acetylen világítás évi díjának megállapítása tárgyában.

— Áchim L. András sajtópöre. Békéscsaba község zavaros közéletére, politikai, személyi küzdelmeire élénk világot fog vetni az a sajtóper, amely legközelebb fog lefolyni a nagyváradi esküdtbíróóság előtt. Még a mult év elején Mayer Jenő csabai hírlapíró, — aki független szocialista hetilapot szerkesztett, — lapjában heves támadást intézett Áchim L. András országgyűlési képviselő ellen. A támadás okai személyi és elvi harcokra vezetnek vissza, — Békéscsaba városában két szocialista párt van: újjászervezett és független szocialista Varkouyi frakció. — A választás után megindult a gyűlölség Áchim ellen azok részéről, akik rossz szemmel nézték, hogy a paraszt földesgazdának hogy kedvezett a szerencse a választásoknál és azok részéről, akiket bántott az, hogy a választásoknál az újjászervezett szocialisták, tehát elvi ellenfeleik győztek. Különbféle vadak keletkeztek és száltak a levegőben Áchim ellen. Mayer Jenő lapjában lehangosabban hirdette, hogy Áchim a népek ellensege, nem igaz szocialista, az urak lekenyereztek, magukhoz édesgették stb. Egyszer aztán Mayer Jenő azt írta, hogy Áchim Andrást az urak pénzzel meg is vették, hogy a nép érdekében ne emeljen soha szót a képviselőházban. Ezért Áchim L. András rágalmozás címen sajtóper indított Mayer Jenő ellen. A nagyváradi törvényszék vadianócia Fassió Pál emulésével a napokban foglalkozott az ügygel. A vádhatóságot Virág Béla dr. kir. ügyész képviselte, Mayer Jenő képviselében Pándy István dr., csabai ügyvéd volt jelen. A vádtanács hosszas tárgyalás után vád alá helyezte Mayer Jenőt.

— A ki csak trefál. Stimuc Pista, a vád szerint 1905. november 19-én Vészton Popovics László bezárt telkére azon célból, hogy bort lopjon bemászott, mielőtt azonban a hordóhoz nyulhatott volna, a házbeliek rajta érték. Terhelt azzal védekezett, hogy kissé ittas volt s csak trefált, mert ő nem szokott lopni és e jó szokása dacára 3 napi fogházra ítéltetett, mit köszönettel tudomásul vett.

— Az első fellépés. Bielik Mihály kondorosi 19 éves kanász halotta tarsaitól, hogy a szerelem mily édes, s mily jó s így elhatározta, hogy

ő is kísérletet tesz s ezen célból a szomszédjának D. E. nevű 9 éves leányát ölelgetni kezdte és durván bánt vele, minek következtében a bíróság elé került a fiatal kísérletező, ki első fellépésével is rosszul járt, mert a merészségéért 14 napi fogházra ítéltetett s nyomban be is vonult.

— Tűz. Könnyen végzetessé válható tűz pusztított Kocsor Gábor békési földműves megyeri tanyáján. Ez az ujonnan épült tanya egy szobából és istállóból áll, teteje cserépből van, de kémény az sehol sincs rajta. Azaz hogy van, hanem csak négy összeszegezett deszka alkotja, ami a szobától keresztül vezetett vas kályhacső felső végére van ruházva a padláson. Egy kipattanó szikrától ez a fatákolmány meggyuladt csüförtökön reggel 5 óra felé. A szomszédok vették észre a veszedelmet s odarohanva felköltötték az alvó családot. Szerencsére a padlás másik végén volt felhalmozva a takarmány s így nagyobb baj nem történt a tetőmegrongálódásánál. A gazda ellen gondatlanság miatt jelentést tett a rendőrség.

— Élénk tevékenység. Sebján János, Cesz-nák Mihály és Cesz-nák György, valamint Slosz-jár Gábor szarvasi lakosok, tevékeny életet folytattak, mert Bokros Jánostól szappant és lekvárt, a szállodából ebresztő órát, Medvegy Mihálytól nyári jászolt, Zahorán Györgytől 7 zsák tengerit s Szódi Imrétől pulykát, sőt az utcáról két lámpát is elemeltek. A tevékenységnek nyugalom lett a következménye, mert Cesz-nák Mihály 6 hónapi börtönt, Sebján János és Cesz-nák György pedig 14—14 napi fogházat kaptak, a többi pedig felmentetett.

— A valódi hirtveves málnási sigula (székely) gyógyforrás viz. kapható: Vitalis János üzletében. Mezőturon: Bordás Lajos üzletében és minden fűszerüzletben.

Felelős a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó.

HIRDETÉSEK.

Osztöndíj pályázat.

A Szarvasi Takarékpénztár igazgatósága ezennel pályázatot hirdet a

„SALACZ FERENCZ IGAGZATÓ”

nevét viselő 2000 koronás alapítvány 1901, 1902, 1903, 1904. és 1905. évi kamataira.

Ezen 500 koronát tevő ösztöndíjra oly szarvasi illetőségű, szegény sorsu és jó magaviseletű ifjak vagy leányok pályázhatnak, kik tanulmányaikat valamely felsőbb kereskedelmi iskolában folytatják.

Az 500 korona ösztöndíj folyó 1906. évi márczius hó 4-én fog kiadatni, a pályázat eredménytelensége esetén pedig a jövő évi kamatokhoz csatolhatni.

A kellőleg felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. é. február hó 28-án délelőtt 10 óráig nyújtandók be az intézet titkáranál. — Később érkező kérvények figyelembe nem vehetők.

Szarvas, 1906. február 2.

A SZARVASI TAKARÉKPÉNZTÁR igazgatósága.

Árlejtési hirdetmény.

A szarvasi ág. hitv. ev. főgymnasium építő bizottsága az új főgymnasiummi épület butorzatának és butorzat jellegével bíró felszerelések szállítására, amelyeknek előirányzott összege 14064 kor, 98 fill. a következő feltételek mellett nyilvános árlejtést hirdet:

1. Az árlejtésben részt vehet mindazon szakértő iparos és vállalkozó, ki üzletének gyakorlására hatósági engedéllyel bír.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok „Ajánlat a szarvasi főgymnasium butorzatának szállítására” felíttal legkésőbb f. évi február hó 27. d. e. 9 óráig Haviár Dániel főgymnasiumi felügyelő urhoz Szarvason nyújtandók be.

3. Később érkezett távirati uton küldött vagy utó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

4. Tartozik ajánlattevő bánatpénz gyanánt 750 kor. az az hétszázötven koronát a szarvasi főgymnasium pénztárába befizetni és az erről szóló előismervényt ajánlatához csatolni. Készpénz vagy értékpapír az ajánlatához nem csatolható.

5. A főgymnasium felügyelő bizottsága az ajánlatok felett szabadon dönt, esetleg újabb árlejtést hirdet.

6. Az ajánlattevők tartoznak ajánlatukban kijelenteni, hogy a vállalatra vonatkozó feltételeket ismerik és magukra nézve kötelezőknek fogadják el.

7. A vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek, költségelírászat a főgymnasium igazgatójánál naponként megtekinthetők és onnan kívánatra a költségelírászat és vállalati részletes feltételek öt korona előzetes beküldése vagy átadása esetén megküldetnek.

Szarvas, 1906. február 9-én.

HAVIÁR DÁNIEL
főgymnasiumi felügyelő.

Ozv. Salacz Ferenczné

Kossuth Lajos-utca 17. szám a. levő házában

egy udvari, teljesen különálló épület,

mely 3 szoba-, konyha-, kamra- és pinczéből áll,

azonnal bérbe kiadó.

Értekezhetni a tulajdonossal.

942/1905. ikt. szám.

Szarvasi közszétség előljáróságától.

Hirdetmény.

A községi képviselőtestület által 61. kgy. 942/1905. ikt. szám alatt alkotott s a vármegye törvényhatósági bizottságának 253. bgy. 6839. 9 1905. ikt. számú határozatával jóváhagyott a községi járdákról szóló szabályrendelet 20. §-a szerint a bármely anyagból épült járdák folytonos tisztántartása a háztulajdonosok, vagy a házbun lakó haszonbérletűk vagy haszonélvezők kötelességét képezik, az illető telek utcai mesgyének egész hosszában.

Ha ezen kötelességüknek az előljáróság felhívására sem felelnének meg, joga van az előljáróságnak a járdá tisztítást az ő költségükre elvégezletni s az ezzel járó költségeket tőlük közadók módjára behajtani.

Felhivatnak ennél fogva a lakosok, hogy a telkeik mellett elvonuló járdákat állandóan tisztán tartassák, mert az ellenőrzést gyakorló községi rendőrség jelentésére a tisztántartás költségükre fog elvégezletni s ezenkívül mulasztás esetén büntetés alá is esnek.

Szarvason, 1905. évi december hó 22-én.

Salacz József főjegyző. Veles György bíró

Mühle Vilmos

cs. és kir. udvari szállító
TEMESVÁR.

Virágkereskedés, Mag- és növénykereskedés. Nagybani tenyészetek. Virágok, magvak, fak stb.-ből kivételre.

A legdivatosabb csokrok és koszorukat

friss élővirágból.

A legjobb magvaka és virághagymákat, A legszebb virágokat, növényeket, rózsákat, legnemesebb tákat és csemetéket

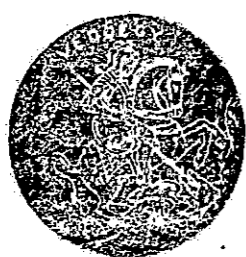
Mindent saját nagytenyészetemből.

Postakötegek magvakka: 5 koronán felül bérmentve

M U H L E „Tanácsadója” vevőknek ingyen.

— Pompás kiállítású főárjegyzék vevőknek kívánatra —

Hirdetések jutányosan vétetnek fel a SZARVAS és VIDEKE Kiadóhivatalában.

84.711

Számtalan beton találta egészségét a „György életbalzsam” által, melynek gyógyhatása csodálatos, kiváltképen: gyomorhaj, belhaj, étvágytalanság, influenza, kolika, láz csuz, köszvény, fej- és fogfájásban szenvedőknek. 84.711 elismerőkievél bizonyítja ezt. — 12 kis üveg, vagy 6 nagy dupla üveg 4 kor. 50 fill. bérmentve. Minden ily rendeléshezingyen lesz mellékelve, pontos használati útatisítással Szótküldi az egyedüli készítő: VÁROSI GYÓGVISZERTÁR, TEMESVÁR, SZENT-GYÖRGY-TÉR 602.

György lovag védjegy

elismerő nyilatkozat fényesen bizonyítja a „György életbalzsam” nagy gyógyszerét mely számtalan esetben kiváló gyógyereje által biztos gyógyulást szerzett különféle betegeknek.

Ezen láziasz ne hiányozzon egy családnál sem.

György lovag védjegy

VIZVEZETÉK, FÜTÉS, VILÁGÍTÁSI BERENDEZÉSEK
GAZDASÁGI GÉPEK

ACETYLEN VILÁGÍTÁSI
BERENDEZÉSEKET TELJES SZAVATOSSÁGGAL KÉSZIT

SINGER & PALMER
ACETYLEN VILÁGÍTÁSI és GÉPGYAR.
T E M E S V Á R, - J Ó Z S E F V Á R O S.

LEGŠZEBB, LEGJOBB, LEGOLCSÓBB VILÁGÍTÁS

MINDENÜTT ALKALMAZHATÓ.

TERVEH ÉS KÖLTSÉGVETÉSEK SZAKERTŐ
MERNÖKÖK ALTAL DIJTALANUL KÉSZÍTETNEK

Nagy nemesített részen átment szőke mangalicza

tenyészkánok és kocák

kaphatók LAKATOS és HARTENSTEINNÁL Szarvason.

Magyarítás St. Louis 1904
Legnagyobb kiuteres Grand Prix

GLOBUS
Tisztító-kivonat
jól tisztít mint bármely más feny-tisztítószer.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és emyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona.
Próbadozoz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:
„NÁDOR“ gyógyszertár
Budapest, VI. Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztillái csakhamar meggyógyított.

A Belicei-utcában a Bácskani-féle házban egy udvari lakás áll pedig

2 szép padozott szoba
konyha éléskamara
jutányosan kiadó.

Eladó.

Egy jó karban levő
Billard asztal

Békésszentandrason az Olvasó egyetnél eladó.
Tudakozódhatni HAJAS LAJOS, elnöknl.

Kapható Szarvason. Burgier Frigyes, Bugyis Andor, Nigrinyi Zoltán, gyógyszertárakban.

Uicsóság! Leiklimeretesség! Saját érdekében hirdesse a károsító LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által Budapest, Erzsébet-körút 51. Szakavatottsági Pontosság!

MINDEN HÖLGY ELŐNYE
olcsón és a mellett mégis divatosan és elegánsan ruházkodni.
Saját érdekében kérje ezért dűstartalmu m i n t a-gyűjteményünket, melyet megkintés végett ingyen és bérmentve küld a WIENER MODEN UNION Bécs, I., Schottenring 10

TOKAJI CHINA-VASBOR.
KRIEGER-féle
Valódi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más készítményekkel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 8 kor. - Kaphatók gyógyszertárakban Postán kéri. KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvin-tér.

Szónyegek
takarók rüggönyök csipkefogók
Bútorcsavetek csipkefogók
Szönyeg- S. SCHEIN cs. és ktr. ház. udy. szál. WIEN, I., Bauernmarkt 12. Dűstartalmú képes ARJEGYZÉK ingyen és bérmentve.

CSászárfürdő
Elsőrangú kénes nevíű gyógyfürdő páratlan gőzfürdővel, legmodernebb közös és külön iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kó-, kád-, hőleg-, villamos víz-, szénasav- és napfürdőkkel.
téli és nyári gyógyhely • BUDAPESTEN.
Prospektus kívántraingyen és bérmentve 200 kényelmes lakozószobával. A legszőldabb kezelés.

Őn nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a CZERNY-féle Tanningene HAUFESTŐ-SZERREL.

SMITH PREMIER
képviselek keresztetnek.
BUDAPEST ANDRÁSSY-UTCA
Képes árjegyzék ingyen.

BALASSA FÉLE UGORKATE
Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sőt ráncok is eltűnnek az arczról a valódi angol használatá által. Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 k. pűder 1-20, K. Főszékely- BALASSA KORNÉL győgszertára Bpest-Erzsébetfalva.

KATZER
- részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb. 1/4 millió részvény-tőke.
Budapest, O-utca 42, 44 (sz. 1/2 millió részvény-tőke).
Katzert azörmeárú az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

PLATSCHKEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legszőldabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

HOTEL PARIS SZÁLLODA
széles szimón fal.
BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRÚT 23. 52.
100 szoba 2-20 k-ftal fejlebb kizsoltással és ellátással együdt. Fürdő, étkező, szobák, szőke és cőrszobák a házban. Villamos vezet megállóhely az összes pályaudvarok és hajó tele.

KISS SZERENCSEJE NAGY
1000.000 VASÁRLOJON KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET KISS-KAROLY-VÁRSZAI BUDAPEST-ERZSÉBET-KÖRÚT

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS
kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna hurutos bántalmainál, ugy-továbbá a belék atoniája és a hasi vérbőségből eredő májbeteg ellen. Jó hatást gyakorol belső használatának fürdővel való egyesítése oszlato hatást fejt ki a pűi medenceczerpek nyirkmirtigy dagasztok ellen jó sikerrel alkalmazható. Célészertű segédeszköz képez az elhízásot tarthat az orvosok figyelmére
Budapest, 1905. január 8.
Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár főorvosnász, a M. Tud. Akad. tagja, a b. Székelyi és a bezelő tulajdonos „SICULIA” természetbe ázénasvát ártító gyár. I. MÁLNÁSFÖLDÖN Harimázeke em. Galin: SICULIA, Máznásfürdő, Pótkálirák Budapestben: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.
Kérjék a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásy szab. Árpád RAJZ-ESZKÖZ.
az összes közép-iskolákban a legjobban be-
vált
MAGYAR KÖRZŐ
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Nyomtatott a „Szarvas és Vidéke” gyorsrajtóján Szarvason